

KIADÓ HIVATAL:

Szikes Antal könyvnyomdája hova az előfizetési pénzek, hirdetések és minden a kiadóhivatalt érkező közlemények küldendők.

Nyitási díj 10 krajcár.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

SZARVAS VÁROS HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁR.

Egész évre 5 frt. — kr.
Félévre 2 frt. 50 kr.
Negyedévre 1 frt. 25 kr.

SZERKESZTŐSÉG.

Beliczey-ut 15. szám
hova a lap' szellemi részét
illető közlemények küldendők.

Kéziratok nem adatra vissza.

Sajtó és becsület.

Becsület! — — Banális, elcséptelt fogalom, melyet lépten nyomon használ mindenki, s mely a gyakori használat folytán rettentő kopottá vált, annyira, hogy uraságoktól levett viselt ruhával egyenlő rangba helyezendő, hát érdemes e ilyesmivel foglalkozni? kérdezné valaki.

Aki a becsületet frázisnak veszi, mely a szóvirág csokorban izlésesen elhelyezve mutatós és szemnek gyönyörűséget okozó, — az e magasztos fogalomnak tartalmával nincsen tisztában. Mi hát a becsület?

Ha X-ről azt mondják, hogy ő „becsületese” ember, ez nem jelent mást, mint azt, hogy X-ben felismerték embertársai azokat a belső, — lelki tulajdonságokat, melyek őt érdemessé teszik a becsülésre, a tiszteletra s melyek úgy a jó felismerésében, mint annak teljes átérzésében és az akaratnak, — s ez utóbbi külső nyilvánulásának a tettek a jó felé való, — külső behatás nélküli, — spontán irányításában nyilatkoznak.

Ebből kifolyólag a becsületnek kettős meghatározását adhatjuk, mivel a „becsület” s „becsülés” ikeralkotó részeiből van összetéve.

A belső, vagy anyagi értelemben vett becsület (honor) nem egyéb, mint erkölcsi értéke az embernek, vagyis osztatlan, teljes és kifogastalan birtoka mindamaz erkölcsi tulajdonságoknak, melyek az embert az észszerű célokra törekvő társadalomnak méltó tagjává teszik.

A külső, vagy alaki értelemben vett becsület (becsülés, existimatio) pedig amaz elis-

merés és méltánylás, melylyel a fent említett erkölcsi tulajdonságokat ékesített egyénnek adóznak a társadalom többi tagjai.

Ezekből láthatjuk tehát, hogy ha becsület-sértésről szó lehet, úgy nem a belső becsület sérthető meg, mert — mint Luther mondja, — „ez azon elszigetelt rész az emberben, mely felett sem más embernek, sem menynek, sem pokolnak, hatalma nincs, — s mert ily becsületet csak annak tulajdonosa sértheti meg, még pedig csak azáltal, hogy megsemmisíti önmagában az azt alkotó erkölcsi tulajdonságokat.

E belső becsületnek ellenőre csupán a lelkiismeret.

Csak a külső becsület sérthető meg tehát, mert csupán ezt érinti azon ténye, szava valakinek, melylyel e külső becsület tulajdonosát illetve alkalmassá teszi őt a közmegegyezésnek, szóval elvonja tőle a társadalom többi tagjainak becsülését. Ez elveken áll. 1878. V-ik, a büntetkekről s vétségekről szóló törvényczikünk is, midőn a becsületsértést határozza meg.

E külső becsületnek ellenőrző közege minden ember, maga a társadalom, s az ennek gondolatait nyilvánító és véleményét tolmácsoló „s a j t ó” — is.

Mi az a sajtó? Emberi lángelme szülte, gépezet mely a gondolatok gyors — és hathatós terjesztésére, s minélfogva a szellemi jólét előmozdítására irányítva, azzal banni tudó kezek között hatalmas faktora a társadalmi élet alakulásának.

A sajtónak a társadalmi, állami életre gyakorolt hatalmas befolyását és döntő erejét hamar felismerte minden művelt nemzet, korán felfogta, hogy a sajtó az állam, s ennek

érdeke szolgáltatása, — a társadalom jólétét viselve szívén vajmi lényeges kelléke az emberek együttműködése sikerének; — s felismerte ezt hazánk is, melynek törvényhozása az 1848: XVIII. törvényczikkben a következőket rendeli.

„Az előző vizsgálat (censúra) eltöröltetvén örökre, s a sajtószabadság visszaállítván: ennek biztosításául — — rendeltetik.

1. §. Gondolatait sajtó útján mindenki szabadon közölheti és szabadon terjesztheti.” stb.

Ha van a sajtónak rendeltetése az egész társadalomra az állami közösségben élő ember tömegre, — hát hogyan lenne a kisebb körökben csoportosulókra befolyása, — s e befolyást gyakorolni van hivatva a vidéki sajtó.

A vidéki sajtó egy mostoha gyermek szerepét vitte mindedig, mely sokat szenvedett mostoha testvérei kenyér irigysége folytán, melyet minden ág megtepett, minden kutya megugatott, mely minden éretlen ölczelőnek gúny céltáblája volt, melyet minden népkégy hajhászó és reklámhős a saját jól felfogott de rossz irányzatú terveinek eszközéül ajlasított le.

Indokolt tehát a magas szárnyalató s eszmegazdag fővárosi lapoknak lépten nyomon észlelt kicsinylése, mert mire nyitak meg a vidéki sajtó hasábjai? Mily célt követ némely vidéki lap? *Közvéleményt gyárt!* Pedig a vidéki lapoknak csak a már meglévő egészséges közvéleményt kell *tolmácsolnia*.

A fővárosi lapok a közügyekkel foglalkozva, — értve ezek alatt az országos politikai eseményeket, — nem érnek reá arra,

TÁROZA.

A világtalan.

(Angolból Croqwel után.)
(Folytatás.)

Ezután többször volt szabad őt meglátogatnom. Később reggeltől estig maradtam vele, s csak éjjelre mentem lakszobámba. Így örködtem felette nappalokint két hónapon át.

Nem vagyok képes kitéjezni azon örömmöt, mit akkor éreztem, midőn Albert felismerve engemet, így szólított meg: Anyám, édes jó anyám. Mélységes csend állott be, mert nem engedtem neki, hogy tovább beszéljen. Néha megtörtént, hogy égési sebekkel borított kezét az enyémbe tette, de én nem mertem azt szeretettel megszorítani. Kérdőzködéseimre, hogy mint érzi magát, mindig ezt a feleletet kaptam: jól. E szó kifejtésénél arczán szelid mosoly vonult el, az én szívem pedig elszorult. Nem láthatott engem, de szavamat, sóhajaimat hallotta, s kezével végig simítva arcomat, kifejezhetetlen gyermeki szeretettel szókta volt mondani: édes jó anyám, bizzék Istenben!

— Albert bizalma a Mindenhatóban nem maradt jutalmazatlan, mert egészsége bár lassan, de fokozatosan javult. Azok a fájdalmak, miket műtétek és bekötözés alatt ki kellett állania, a legerősebb idegzettől is megviseltek volna, de ajkairól azért soha egy halk jaj-szó sem hangzott le. Rae ur, ez volt a gyógykezelő orvos neve, több ízben mondotta, hogy életében alig látott oly erős lelkű beteget, mint amilyen volt az ő fia.

Minden a maga sora és rendje szerint ment, egy azonban mégis feltűnt, az, hogy Rae ur még azután is, midőn már minden kötelek eltávolított, Albert szeméit folyvást nagy gondnal bekötöztette, s szigorúan meghagyta, hogy ez a kötelek semmi szín alatt ne vétséssék. Ennek valódi okát akkor még nem is sejtve, kértem a kötelek eltávolítását is. Rae ur erre reszkető hangon így szólt: engedje meg, asszonyom, hogy kegyeddel szobámban egyet-mást bizalmasan közölhessek. Az orvos utolsó szavaiból kivettem, hogy most valami fájdalmasat kíván tudomásomra hozni, de azért, bár izgatott voltam, követtem őt, gyorsan haladva a lépcsőkön le a földszintre.

Néhány perc múlva a földszinti szobában voltunk. Rae ur leültetett, azután így szólt: tudni fogja, tisztelt asszonyosság, hogy magas fokú hő olykor káros befolyással bír a beteg látérzékre, azonkívül...

— Ne szóljon tovább, kérem, ne szóljon, Uram, ön már tudja a valót, ugye tudja, hogy Albertem világtalan? ! mondám, s könyeim árja megindult.

— Eddig nem mondhatom hogy az, — válaszolá Rae ur, mert fia látását még nem tevé próbára; de úgy hiszem, hogy látászervei tetemesen meg vannak rongálva.

— Mikép győződhetünk meg erről? kérdém.

— Úgy ha levesszük a köteleket, azután pedig felnyitjuk a redőket; de nagyon félek attól, hogy kedves fia, ki még igen gyenge, ezt a kísérletet nem állja ki. Ha csakugyan örökre elveszítette látását, a világtalanság tudata oly hatás lehet, hogy ismét visszaesik előbbi súlyos állapotába. Részemről nem tanácsolhatok mást, mint a fiatal embert beszélgetés és

olvasás segélyével mugarátkoztatni a világtalanság mindenestire szomorú gondolatával. Nem tagadom, hogy ez nehéz feladat, de ha valaki teljesítheti, akkor bizonyára azt a szerető anyja teheti.

Ez a bizalmas közlés egész valómban megrendített, s egy ideig nem is voltam képes Albertem szobájába lépni. Attól tartottam, hogy hangom után észreveszi izgatott kedély-állapotomat. A világtalan rendszeren igen érzékeny, s hallása rendkívül éles. A hangnak leggyengébb változását, mely rendes viszonyok közt fel sem tűnnek, észreveszi, főleg ha a hang attól jó a kit szeret. A hangváltozatok ezen éles észrevése, azok minősége szerint majd remény, majd gyötör aggodalmat kelt a világtalan kebelében. Szerencsére Albertem aludt mikor szobájába beléptem s helyet foglaltam.

Látogatásom délelőti órákra esett. Midőn felébredt, elővettem a magammal hozott könyveket s olvasáshoz fogtam. Blackoek, Saunderson művei voltak, világtalan írókai, tele elbeszélésekkel, kedélyes adomákkal. Komoly tartalmú könyvet nem hoztam. Néhány pillanatra olvastam, azután, mert tán reszkető hangom feltűnt, kértére felhagytam az olvasással. Midőn az olvasottak szerzőinek lelki erejét magasztalta, hallgattam, mert attól féltem, hogy beszédem hangja elárulja lelki fájdalomamat, s a szenvedőt keseríteni fogom. Rövid, de nagy esend következett, melynek fiam mely sóhaja vetett véget. Jöjj közelbb, drága jó anyám, oly jól esik egész közelemben tudnom tégedet, — mondá esdő, halk hangon.

Amint ezt a szegény anyja elmondta, hangosan kezdte zokogni. Látva a síró anyát, — nem szegyenlem

hogy apró emberek ügyeivel foglalkozzanak, ezen apróságok számára — fájdalom — a vidéki sajtó nyitva áll. De mennyire! Hiszen a múltban gyönyörködhattunk például egy vidéki lapban, melynek közleményei $\frac{5}{6}$ -od részében *nyiltérik* valának; a lapban közölt dolgokért tehát csak $\frac{1}{6}$ -öd részben volt felelős a szerkesztő, a többi $\frac{5}{6}$ -öd része nem vonatkozván a szerkesztői felelősség: s mik voltak a nyílt térben? Becsületértékek, rágalmozások, valótlanosságok, stb!

Megfordítva kell ez aráynak állnia!

Jogos, és közérdekű magánfelfozállásoknak *legyen* helye a vidéki sajtóban, hiszen ezekre ad helyet az erős gyökerekkel bíró fővárosi sajtó is! De ne legyenek e nyíltérik közlemények, — melyek a vidéki sajtóban úgy teremnek, mint a langyos tavaszi eső után a pöfeteg gomba, — tárházai oly formedvényeknek melyek az emberek legbecesebb javát, a becsületet sározzák be!

Szolgálja a vidéki sajtó a közügyet! Legyen ostora minden feltalokodó vidéki nagyságnak, ki önimadásában a közügyet tiporja lábba! Utasítsa ki hasábjából a magánügyeket a lehetőségig, s ne engedje meg, hogy rovatai, mint megannyi plakátok hirdessék némely emberek mondva csinált dicsőségét, s ekkor kezett nyujt a vidéki sajtónak is minden ember, s így válik méltó osztályosságává a vidéki sajtó is e nagyszerű eszmének, melynek neve: „Sajtószabadság!”

„Ó“

A „slójdri.”

Írta: Bodnár József.

Azt tartom, hogy kötelességet teljesítek akkor, midőn a folyó évben megalakult „Kézimunkára nevelő országos egyesület” által rendezett 5 betű „slójd” tanfolyamnak ezéjáról: az elemi kézimunka gyakorlatoknak a népiskolákban történendő oktatásáról s a nyugati népek egynemelyikének e téren kifejtett tevékenységéről, vagyis az elemi technikai nevelés nagy horderejéről és fontosságáról paedagogiai és socialis tekintetben itt egyet-mást elmondok.

Tudvalevő, hogy a népnevelés eddig csak a nép szellemi szükségének kielégítésére igyekezett; technikai nevelésére azonban ez ideig kevés kísérleten kívül semmi sem történt. Alig pár száz ifjú nyer iskolai nevelést valamely iparágban s nem sokkal több azok száma sem, kiket a földmivélés, okszerű kertészkedés

s kertészeti ipar (a kerti termékek feldolgozása) gyakorlatára oktattak. A többi millió meg millió magára van hagyatva s el kell néznünk, hogy a magyar nép milliói minden technikai nevelés nélkül nőnek fel. Es el kell néznünk szegénnyel és fájdalommal, hogy azok, kik képesek dolgozni s volna mit dolgozniok, tájékoztatás és technikai oktatás híján tétlenül élék át az év egy szakát.

Korunkhoz s a nyugati népek technikai képzettségéhez képest hanyatlást látunk a műhelyben, a szántóföldön, a kertben s az élet minden productiv tevékenységében s éppen ez okozza az iparüző s a földmives nép gazdasági hanyatlását is.

Hanyatlást látunk e téren pedig azért, mert népünk technikai képzettsége nem fejlődött, — stagnál, — mivel a nép ma a technikai nevelés terén magára van hagyatva, mivel azt productiv munkára senki sem oktatta.

Középfokú ipari és gazdasági szakoktatásunk megalapította ugyan a maga fejlődése útját, mind e mellett hazánkban még ez is szűk köre szorítokzik. Már pedig, ha népünk $\frac{1}{10}$ -öd része keze munkája — technikai productió — után kell, hogy éljen, okvetlen kiterjesztendő a technikai nevelés is, azaz általánositanunk kell Magyarországon a technikai oktatást.

A nyugati államok igyekeznek is azon, hogy technikai nevelési adjanak ifjúságuk egész tömegének, olyan nevelést, mely alapul szolgáljon az ipari és földmivélési productióra.

Igyekezetök: megtalálni azon közös momentumokat a melyek a különféle iparágok a mezőgazdaság, és főképp a kertészet s kertészeti ipar keretéből az általános nevelés számára értékesíthetők.

Elemi technikai nevelésben részesítsük tehát serdülő nemzedékünket, ha a nyugati népekkel versenyképesek akarunk lenni, mert elemi technikai nevelést, mai nap egész nyugati Európában ápolnak.

Franciaország, Bäden nagyhercegség és Norvégia a kézimunka elemi oktatását népiskolái számára általánosította s azt törvényel biztosította. Angolországban a társadalom vet rá nagy gondot; Svéd-és Németországban pedig történeti tradíciók ápolják az elemi technikai oktatást; Dániában pedig az ország legészakibb pontjától a legdélbbség, minden szántóvető, minden kézműves részesülhet azon felül a nevelés mind azon áldásában, melyet a kor csak nyujthat. Dániában, Scandináviában pl. az elemi technikai oktatással annyira előre haladott stadiumban vannak, hogy a „slójd” iskoláikkal má már meg nem elégednek: a földmives nép fiú, lányai mind a 8 osztályú népiskolát elvégezték s őt, hat évet otthon a mezőgazdaságnál eltöltötték, az ő tyúkú népjéteikben a hűskole, Folkhögskoláikban (paraszt egyetemek) gyarapítják némi különbség nélkül localis viszonyaiknak megfelelő azon tudományos ismereteket és gyakorlatokat, melyeket a kor szellemi igényel és az életviszonyok megkövetelnek.

Nem különbség nélkül részesítik a technikai oktatás áldásában serdülő nemzedéküket a nyugati államok, a meányban a leányiskolák is részesülnek a

bevallani, hogy férfi létemre én is könnyeztem. Denman asszony — kissé csilapulván szívifájdalma — tovább beszélt. Remegő szívvel-mondá — teljesítem kívánatát. Egész közelébe ültem. Fiam ekkor jobbát felém nyujtá, mit én gyengéden megfogva össze-vissza esőköltam. Könyeim ekkor csak úgy peregték gyermekem kezére. Albert kezdetben igen fel volt indulva, de azután lassanként lecsendesedett, s így szólt: Kedves Anyám! azt hiszem sokkal hamarabb fogok felépülni, ha azt, mi szívemen van, feltárom előtted.

Gyanítottam ugyan a valót, de azért mégis úgy tettem, mintha semmi rosszat sem sejteneék, hozzá fordulbam e szavakkal: jó Albertem, mifele titok lehet az, mitől szabadulni kívánsz?

— Jöjj csak kissé közelebb, édes Anyám, ide, közvetlen mellém, valamit közölni akarok.

Teljesítettem kívánatát. Fiam, mielőtt hozzám hajolt volna, hogy elmondja mi szíven fektüdt, arcát az ég felé fordítá, mint az imádkozók szoktak tenni, láthatólag mély áhitattal kérve Istentől lelki erőt, azután pedig így szólt: drága Anyám, én világtalan vagyok! Megvallom, hogy, jóllehet félig-meddig el voltam e nyilatkozatra készülve, mégis a szomoró valónak ezen őszinte tudatása, melylyal az utolsó remény is eltűnt, úgy lesújtott, hogy egy pillanatra a világ elsötétült szemem előtt, s én — kissé magamhoz térve — kénytelenítettem legott távozni kedves szenvedőm szobájából.

Nagyon jól tudva azt, hogy az igazsátság, melyben gyermekemet vissza kelle hagynom, még mindig gyenge egészségének ártalmára lesz azért, sietve küldtem gyógykezelő orvosra után, s közöltem vele a történeteket.

Az orvos jött, meghozta a gyógytárból az ily esetekben rendkívül jóhatású opiatot (altatót), azután meghagyta, hogy néhány óráig távol maradjak fiamtól, vége, midőn a gyógyszer megérkezett, felsiettem a beteghez.

Három óra múlva az orvos lejött. Csodálatos egy fiatal ember Kegyed fia, Asszonyom! mondá Rae ur, rajta kívül eddigelő nem látam halandót, kiben lelki erő és légyszivűség oly sajátagos módon egyesülve lettek volna. Mi orvosok egyáltalán nem tartozunk a légyszivűek közé, mert hivatusunknál fogva nem is tartozhatunk; de higye el nekem, asszonyom, hogy egész valómban meg voltam indulva, midőn fiát világtalanság felett oly derűsséggel, benső nyugalommal és vallásos lelkiülettel beszélni halottam. Meghatott azon rendkívül gyengéd szeretet is, mellyel kegyed iránt viseltetik.

Lelki erőért könyörgöttem, hogy össze ne roskadjak a megpróbáltatás sulya alatt. Könnyörgésemet a Mindenható meghallgatta. Eszembe jutottak boldogult jó Anyám szavai is. Esküvöm napján, midőn már kocsiba akartam szállani — templomba menendő, ezt mondá: Kedves Lujzám, te most életednek új, ismeretlen útjára indulsz, melyen lehetőleg rád is, mint sok más halandóra, nehéz megpróbáltatások várnak, de ne esüggedj el, ha majd kitörne feletted a zivatar, bizál Istemben, viseld magadat egy vallásos keresztény nőhöz méltóan, s így várd helyzeted javulását.

(Folyt. köv.)

női kézi-munka oktatásában. Franciaországban a centrális hatalom igyekszik a bajon segíteni. Scandináviában, Angliában, kiváltképpen az Egyesült-Államokban az államhatalomnál hatékonyabb erejű társadalom teremt intézményeket, hogy a nép milliói a szövés, himzés, de különösen a varrás gyakorlatába bevezetessenek.

Kezdek pedig a női kézimunka gyakorlatokat már az elemi oktatás idejében s folytatják a hűskolákban, — a hol már művészeti tanulmányt s hatalmas öntudatot visznek bele u. n. koilinga slójdjukba. Ezen intézetekbe tehát a serdült nemzedék önként s rendes tandíj fizetés mellett lép be.

(Vége köv.)

Ujdonságok.

— **Személyi hir.** Novák Kamil gyulai kir. törvényszéki elnök, kúriai bíró, augusztus hó 26-án városunkba érkezett s itt több napon át a kir. járásbíróság ügyvitelét vizsgálta meg, mit teljesen rendben talált.

— **A főgymnasium köréből.** A főgymnasiumba a beiratások szept. 1. 2. 3. 4. napján eszközöltetnek. A tanítás szeptember 5-én esztendőközön nyílik meg. A tanítóképzővel szorvos kapcsolatban levő gyakorló iskola tanszékére a lemondó Jurin helyett a pestmegyei tanítóörök előtt széphírű és közkeveltségi M a r g ó c z y Gyula lett a minap tartott tanácsülésen megválasztva s meghíva. Margóczy tuitó ur a választást elfogadta, de aratás és elintézetlen ügyöknek rendezése miatt a tanítást csak szeptember 15-16-ka körül kezdheti meg. E körülmény némi akadály ugyan, de nem ok arra, hogy azon tisztelt szülők kik kedves gyermekeiket e gyakorló iskolába beírni óhajtják, hogy már most jelentkezzenek az igazgatóságnál, miután az elemi négy osztályba osztályonként 15-20 tanulóval több sem hely, sem ezélszerű vezetés miatt nem lesz bevehető. Részletekről az igazgató ad bővítlágitást.

— **Elöléptetés.** Dr. Szemethy Gézát, városunk társas életének e volt kedves tagját, újabb kinevezés érte: a nagyváradi bíboros-püspök szentszéki jegyzőnek nevezte ki s e minőségében Szent István király napján a székesegyházban miként a „Tiszántal” úja, hanem szép hazafias szellemű szent beszédet tartott. Mi szarvasi barátai s tisztelői, kiket elávoztása igazi fájdalommal töltött el, méltán örülünk megérdemelt előléptetésének s kívánjuk, hogy ez új állása pályájának csak egyik lépcsőfoka legyen.

— **A csanádmezei tanfelügyelő áthelyeztetett.** Csalódm emberi dolog. Ez a sors érte a csanádmezeieket is, a mikor Dr. Neményi Imre tanfelügyelői kinevezését üdvözölték. A tanítóból szorgalma által felküzdött ember a polezon elszedült. Ő nem elégedett meg azzal, hogy az általmi felügyeletet gyakorolja az iskolák felett es hogy a sok nemzetiségű vidéken a magyar nemzeti eszme öre legyen: ő a tanítók felett igazságát: az ugorkafára felkapaszkodott ember rendszerint a legdültyösebb, Zsarnokság, basáskodás jellemzik tetteit s magát a magas miniszteriamot is többször kellemetlen helyzetbe sodorta megfontolatlan feljelentéseivel. Minket illetőleg felmentjük, — a lapok sokat foglalkoztak vele — hogy a szarvasi tanítóképzőből kikerült három csanádmezei tanító püsztiávi üzemek miatt feljelentett s e jelentésében hangsúlyozta miszerint az illetők a pánszláv eszméket a szarvasi kepezdéből hozták magukkal. A megjelölt vizsgálat azonban egészen mást konstatált. A csanádmezei tanítóknak a múlt. miniszterium ez áthelyezéssel nagyobb örömet nem okozhatott volna. A csanádmezei tanítók örömehez mi is hozzájárulunk azon őszinte, szívből jött kívánságunkkal, hogy a mindenható vezérelje a tanfelügyelő urat az ország legészelső határáig, vagy még azon túl is, és éltesse ott Nathazálem koráig.

— **Meghívó.** A szarvasi iparos újoncz ifjúság szeptember 21-én a főgymnasium tornacsarnokában zártkörű újoncz bálát rendez. Belépti-díj: Személyijegy 80 kr. Családjegy 1 frt 80 kr. Kezdeté 8 órakor.

— **Hirdetmény.** Alább megjelölt közlések fogy. és italdóinak, továbbá szesz ivalmérési adójának az 1896. évre leendő biztosítása ezéjából Öcsöd és Szeghalom folyó évi szeptember hó 2-ára és következő napjaira hirdetett árverés vizsatonatik. Gyulán, 1895. augusztus 28. m. kir. pénzügy igazgatóság.

— **Utezei verekedés.** Vasárnap augusztus 25-én — a mint az már nálunk szokás — a piac téren a napszamosok százi szoktak tanyázni, mert a gazdák ott fogadják meg őket munkába. Az ácsorgók elfoglalták

a paiacon átvezető gyalogjárót, úgy, hogy a közlekedés majdnem fönakadt. Molnár rendőr a felügyet gyakorlása végett erre a helyre volt kiküldve, s látva azt, hogy a gyalog járó teljesen elfoglaltatott a napszamosok által, utasította őket, hogy álljanak félre, Molnár erre egy pár részeg napszamos leütötte. Molnárnak segítségére érkező rendőröktől is elvették a szuronyokat, mire két esendő feltűzött szuromyal sietett a szorongatott rendőrök segítségére, ekkor már dühöngött a tömeg, e pillanatban érkezett a helyszínre K r e c s m á r i k főszolgabíró és P r á z n o v s k y szolgabíró kik békés és megnyugtató szavakkal szétoszlásra bírták a tömeget. Igen megnyugtató volt a népre a szolgabíró azon rendelkezése, hogy a rendőrt, ki minden baj okának lenni látszott tartóztatta és bekísértette, mire a nép zajongva oszlott szét, délelő már azonban minden csendes volt.

Nyilvános nyugtázás. N. N. ur 1 frt 60 krt küldött szerkesztőségünkbe azzal az utasítással, hogy azt a városi szegényalap pénztárába juttassuk. A fenti összeget rendeltetési helyére fogjuk küldeni.

— Osztály-sorsjátékok. A 1896-iki ezredéves királtság alkalmára a magas kormány a képviselőház előzetes határozata folytán osztály-sorsjátékok rendezésére adott engedélyt, melyek elsője a folyó év október 16-ától 19-éig egy királyi közjegyző és tanuk jelenlétében, Budapesten nyilvánosan megrendendő húzásával vesszi kezdetét. Az osztály-sorsjáték intézménye nálunk még újdonság, de a külföldön már évszázadok óta divik s mindenütt szépen vált be. Tény, hogy a sorsjátéknak ez a neve bír a közönségre legnagyobb előnnyel, mert mindenki könnyen számíthatja ki nyeresi esélyeit s oly mérvben vehet benne részt, a menyire viszonyai megengedik. — Az osztály-sorsjáték-yallalat az állam felügyelete alatt áll, a sorsjegyek csakis a hivatalos névterekben adatkak el s csupán eredeti sorsjegyek léteznek, melyek mindegyikén a magyar címer, az osztály-sorsjáték-igazgatóság aláírása és a gyűjtőde címe áll, mely a sorsjegyet eladta. — A sorsjegyek már forgalomban vannak és Heintze Károly vezérügynök által [Budapest, Szervitátor 3.] adatkak el.

S z i n h á z.

Szombaton augusztus 24-én első előadásul „Egy bolond gondolat” bohózatos vígjáték adatkak, az előadás: kasszámú közönség nézte végig, pedig az előadás egyike volt a legjobbaknak és megérdemelte volna a nagy közönséget is. Kiténtek ez estén a szereplők közül: Kresz Irma, Boros Ferike, Timárné Róza, Halasi Nyitrai. Az öszjáték is jó volt és így természetes, hogy gyorsan pergett le a darab, melyen a közönség sokat kacagot és tapsolt a szereplők jeles alakításának.

V a s á r n a p augusztus 25-én Bissou „Mi történt az éjjel 2” című énekes bohózata lett előadva, melynek komikuma és mulattató helyzetei mind végig derültségben tartotta a közönséget. Az előadás sikerében az orosz-lánrrész kivül a kedves H a l a s i n é t (Zizán) és Halasit (Pulár) illeti meg, kik mind végig ügyesen játszottak. Azonban hozzájárultak az előadás sikeréhez a szereplők valamennyien. Névszerint: Timárné, Tukorai és Delli.

H é t f ő n augusztus 26-án José Echegaray 3 felvonásos spanyol drámája adatkak; A darab maga nem felelt meg a várakozásnak, bár meseje ügyes a kidolgozás azonban pongyola, a menyiben a nézőnek erős képzelőerővel kell bírnia, hogy a házago-kát, — hogy egyes helyeken mitörténik — megértse. A legjobb és leghálásabb szerep benne Inés szerepe, melyet Kresz Irma szépen és értelmesen játszott meg. Boros Ferike [Luiza] szerepében bizonyította azt, hogy a színpadon otthonosan érzi magát. Halasi Béla a czimszerepet a nála megszokott ügyességgel játszotta meg. Az előadás sikeréhez az összes szereplők hozzájárultak, R. Nagy Gyula félszagsége nem illett bele az az előadás keretébe.

K o d d e n augusztus 27-én Kövessi Albert vidéki színészi „Goldstein Számú” című bohózatos életképe ment, a czimszerepben Halasi Bélaival, a ki ez estén egészen elemében volt és játékaival, kupléival zajos tetszést, és lelkes tapsokat aratott, méltó partnere volt ez estén Halasiné, ki a jószívű varrőleány hálás szerepét értelmesen és művészi felfogással játszotta meg. Nyitrai (Gólya), Timárné [Aulália], Boros Ferike [Nelli], Liecnmajer Szidi [Cicizolka], Kresz Irma [Teréz] mind megannyian jeleskedtek és sok tetszést arattak, ellenben R. Nagy Gyula az ipar lovag szerepét teljesen agyon ütötte. Az előadást szép számú közönség nézte végig.

S z e r d á n augusztus 28-án „A cigány báró” című operett adatkak, mely még most is kassza darabja a budapesti népszínháznak. Az előadás iránt nagy

volt az érdeklődés a menyiben ebben a darabban mutatkozott be Kovács Károly a társulat újonnan szerződötött tenoristája, mondhatjuk nem valami nagy eredménnyel, mert hangterjedelme sokkal kisebb sem-hogy ebben a darabban — mely a tenoristák próba köve — érvényesülhetett volna, megjelenése azonban elég rokonszenves volt. Annál inkább kell dícsérettel megemlékeznünk H. Sertözy Etel énekéről és játékaól, ki nehéz énekekréseit egészen bravurosán áldotta meg, játéka pedig művészi volt. A szereplők többi tagjai is igyekeztek s mindent elkövettek arra, hogy az előadás a jobbak közé sorozható legyen.

C s ü t ő r t ő k augusztus 29-én Sardu Viktor „Váljunk el” című szellemes vígjátékában gvönyör-ködött a szinkör közepes számú közönsége, pedig az előadás egyike volt a legjobbaknak és megérdemelte volna a nagyközönséget is. Kiténtek ez estén a szereplők közül: Boros Ferike (Cyprienne), akinek tulajdonképen ez a szerepköre, melyen sok babért és elismerést arathat, ügyes eszevegeése, mozdulata és hanghordozása egyaránt kedvesek voltak. Halasi [Des Prunelles], Nyitrai (Clavignac), Lévai Ida [Brionnencé], Timárné [Lusigman] Delli (Adhemár), teljes igyekezettel hozzájárultak az est sikeréhez.

P é n t e k e n augusztus 30-án „Az ember tragédiája” Madách remek drámai költeménye került színre kevés közönség jelenlétében. A darabnak három kimagasló alakja, névszerint: Éva (Kresz Irma), Ádám [Halasi], Lucifer [Delli] személyesítésével igen élénk képét adta az ember szomorú sorsának. Különösen sok drámai hővvel játszotta szerepét Kresz Irma és Halasi, Delli Lucifer szerepében gyenge volt.

Ezuttal nem mulasztjuk el az igazgatónak azt a dícséretre méltó ténykedését felemlíteni, hogy e hét folyamán kétszer küldött az előjáróságához színházi jegyeket ingyenes kiosztás végett. Az igazgatónak eme szép tettéért elismeréssel adozunk.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:
S Z I K E S A N T A L.

Hirdetések.

1514/1895. tkv.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szarvasi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szebegyinszki Tamásné végrehajthatónak Szklenár Pál végrehajtást szvenvedő elleni 37 frt 50 kr tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szarvasi 7144 sz. tjkvben A I I rsz. alatt felvett 6568—73 a hrsz. ingatlanak Szklenár Pál tulajdonát képező 1/4 részére 720 frt 76 kr kikiáltási árban elrendelte.

Ezen árverés által azonban özv. Szklenár Mihálné Szloszjar Mária javára bekebelezett hasonlvezeti jog nem érintetik. Ha azonban az ingatlan a szolgalmi jog fentartásával oly árban adatkak el, mely az előzőleg bejegyzett teher tétel fedezése szempontjából szükségesnek mutatkozó 2800 frtot meg nem őrti, az árverés hatálytalanná válik és az ingatlan a szolgalmi jog fentartása nélkül a kitézött határnapon újabban elárvereztetik.

Az árverés 1885. évi október hó 1-ső napján délelőtti 9 orakor a szarvasi kir. jbiróság árverelő helyiségében tartatik meg.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át vagyis 72 frt 8 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt ova-dékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 1.0 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni.

Kelt Szarvason, 1895. évi július hó 2 napján.
A szarvasi kir. jbiróság, mint tkvi hatóság.

M É S Z Á R O S,
kir. járásbíró.

Haszonbérbe adási hirdetmény.

A szarvasi főiskola alapítványi birtoka 300 (1100 négyszög öles) hold egy tagban fekvő első rendű szántóföld, közvetlen a vasut mellett, 1895 évi október 1-ső napjától számított 12 évre egyesnek, ki azonban társakát is vehet maga mellé, bérbe adó.

A birtok kitéző karban levő gazdasági épületekkel, továbbá egy tágas szoba-, konyha- és kan arából álló lakóházzal el van látva. Átvehetők kedvező fizetési feltételek mellett az összes gazdasági felszerelések nem különben az összes lábas jószág, valamint a szükséges öszi és tavaszi vetőmag.

A birtok és a felszerelések minden időben (vasuton a szarvas-mezőhegyesi vonalszakasz Nagy Rét nevű megálló helye útján) a részletes bérbeadási feltételek és a felszerelés leltára, pedig f. é. szept. 5-től kezdve a főiskola pedellussánál, bármikor megtekinthetők.

Írásos ajánlatok 10% bánatpénzzel ellátva f. é. szept. 22 d. e. 10 óráig a főiskola igazgatójához benyújthatók, mely napon d. e. 10 órától kezdve a bérbeadás felett a kiküldött bizottság az írásban, úgy mint a személyesen jelentkezők ajánlatai alapján árverés útján dönteni fog.

Kelt Szarvason, 1895. aug. 28-án.

A főiskola tanácsának megbízásából:
NEUMANN JENŐ,
tanács jegyző.

Hirdetés.

Egy jó családból való fiu mint tanoncz felvétetik

NYÁCSIK S UTÓDA
kereskedésében
B.-S z a r v a s o n.

1948 tkv./1895.

Hirdetmény.

Alulírott tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a szarvasi takarékpénztár Melian János szarvasi lakos elleni 57 frt és járulékaiból álló követelése kielégítése végett a szarvasi 7816 sz. tjkvben A 1 rsz. a foglalt 355 hrsz. beltelkes ház 400 frt kikiáltási árban nyilvános árverésen eladatni rendelvén, arra határidőül 1895. évi november hó 2 napjának d. e. 9 órája ezen tkvi hatóság árverelő helyiségébe kitézetett, mely határnapon az érintett ingatlan becsárón alul is eladatik.

Kikiáltási ár a becsár, bánatpénz a becsár 10 % a vételár 1/3-része az árverés napjától számított 20 nap, a második 1/3-da ugyanazon naptól számított 40 nap, és a harmadik 1/3-ad része, a melybe a bánatpénz is betudatik 60 nap alatt fizetendő 6 % kamatokkal.

Vevő az ingatlanak az árverési naptól számított 15 nap mulva lép birtokába, amennyiben ez idő alatt előterjesztés, vagy utóajánlat nem tétetnek. — A többi feltételek alulírt telekkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Szarvason a község-házánál is megtekinthetők.

Kir. Járásbíró mint telekkönyvi hatóság.
Szarvas, 1895. augusztus 9.

M É S Z Á R O S,
kir. járásbíró.

Az államilag engedélyezett Magyar osztálysorsjáték

I. osztályu nyeremények.
Huzás 1895. október 16—19-ig

1	nyeremény á	80000	=	80000
1	"	60000	=	60000
1	"	40000	=	40000
1	"	30000	=	30000
1	"	20000	=	20000
1	"	15000	=	15000
1	"	10000	=	10000
2	"	8000	=	16000
8	"	4000	=	32000
10	"	2000	=	20000
13	"	1000	=	13000
100	"	400	=	40000
860	"	200	=	172000
9000	"	80	=	720000
10000	nyeremény összesen			1268000

az 1896. ezredéves kiállítás alkalmából.
Kibocsátás 100000 sorsjegy

31,499 nyereménnyel és egy jutalomdíjjal.
A nyeremények minden levonás nélkül fizetnek ki. A huzások államfelügyelet és kir. közjegyző ellenőrzése mellett történnek.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben:

1.000,000

korona.

Az I. osztály huzása után vásárolt sorsjegyekért az I. osztály díja után fizetendő.

II. osztályu nyeremények.
Huzás 1895. december 6—14-ig

1	jutalom	600000	=	600000
1	"	400000	=	400000
1	"	200000	=	200000
1	"	100000	=	100000
1	"	50000	=	50000
2	"	20000	=	40000
2	"	15000	=	30000
4	"	10000	=	40000
10	"	8000	=	80000
27	"	6000	=	162000
100	"	2000	=	200000
200	"	1000	=	200000
150	"	200	=	230000
20000	"	100	=	2000000
		21499 nyeremény és jutalom		4332000

E 49 nyeremény közül az utoljára kihuzott kapja a 600000 korona díjat.

Az első osztályu sorsjegyek árai

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	sorsjegy
40.—	4.—	2.—	korona.

Teljes (mindkét osztályra érvényes) sorsjegyek árai

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	teljes sorsjegy
80.—	8.—	4.—	korona

Valamennyi sorsjegy a falragaszok által megjelölt eladási helyeken kaphatók.

Budapest, 1895. augusztus hónapban.
Andrássy-ut 5. szám.

Magyar Osztálysorsjáték Igazgatóság.

Sorsjegyek eladásra való átvétele iránti megkeresések hozzánk intézendők.

Első államilag engedélyezett Magyar Osztálysorsjáték

az Ezredéves kiállítás alkalmából Budapesten, 100000 sorsjegy,
31499 két osztályba beosztott pénznyereményekkel és egy jutalommal
5 millió 600,000 korona összértékben

minden levonás nélkül készpénzben fizetendő Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

E G Y M I L L I Ó K O R O N A.

Első huzás 1895. október 16—19-ig Budapesten.

Eszerint ajánlom és utánvét mellett küldök szét

eredeti sorsjegyek az 1-ső osztály részére $\frac{1}{1}$ 40.— $\frac{1}{10}$ 4.— $\frac{1}{20}$ 2.— korona.
eredeti teljes sorsjegyek, melyek mind a két huzásban érvényesek $\frac{1}{1}$ 80.— $\frac{1}{10}$ 8.— $\frac{1}{20}$ 4.— korona.

Teljes sorsjegyek, a melyek az első osztályban nyereménnyel kihuzatnak, egyszersmind a nyereménnyel az előlegesen a második osztályra vonatkozó betét fizetetik vissza. — Megrendelések postautalvány útján lehetőleg a cím igen pontos megjelölésével kéretnek.

HEINTZE KAROLY fő-elárusító, Budapest.

Check-Conto, Magyar postatakarékpénztár 3960 — Sörgöny-czim LOTTOHEINTZE Budapest — Vidéki megrendelők porto fejében 10 fillért, ajánlott levelekért 30 fillért, továbbá minden egyes nyereményjegyzékért 20 fillért sziveskedjenek külön mellékelni. Lotogyűjtődék, viszontelarusítók és ügynökök mindenhol felállítatnak.

Hirdetés.

Mezőturon Kálmán Sándor rőfös és divatárus kereskedésében egy 3—4 gimnáziumi osztályt végzett jó eszládbó való fiu tanulónak felvétetik.

A VERA-FORRÁS

kitünő, új szénsavas alkalikus savanyúvíz. GYÓGYÍTÓ ÉS ÜDÍTŐ ITALNAK NAGYON AJANLATOS.

Szerves anyagoktól egészen ment és a legtekintélyesebb orvosok véleménye szerint különösen

gége- és gyomorhajoknál, vérszegénység, a vesék és hólyag hurutos bántalmainál stb. stb.

mint hathatós gyógyszer használható.

Mindig friss töltés kapható:
Nyácsik Soma utóda kereskedésében
B.-Szarvason.